

۱۴۲۹۴۷۵
۹۵ - ۷۵ - ۲۱

دین شناسی عاشورایی

دکتر محمد بنی هاشمی

www.ketab.ir

سرشناسه: بنی‌هاشمی، سید محمد، ۱۳۳۹
عنوان و نام پدیدآور: دین‌شناسی عاشورایی / سید محمد
بنی‌هاشمی.

مشخصات نشر: تهران: مرکز فرهنگی انتشاراتی منیر،
۱۳۹۳.

مشخصات ظاهری: ۳۵۲ ص.

شابک: ۲-۴۱۳-۵۳۹-۹۶۴-۹۷۸

موضوع: حسین بن علی علیه السلام، امام سوم، ۴-۶۱ ق.
واقعه‌ی کربلا، عاشورا، دین، فلسفه.

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۳ ۹ د ۹ ب / ۴ / ۴۱ BP

رده‌بندی دیویی: ۲۹۷ / ۹۵۳

شماره‌ی کتابشناسی ملی: ۳۶۱۲۵۱۳

شابک ۲-۴۱۳-۵۳۹-۹۶۴-۹۷۸ - 2-413-539-964-978 ISBN

دین‌شناسی عاشورایی

سید محمد بنی‌هاشمی

ناشر: مرکز فرهنگی انتشاراتی منیر

نوبت چاپ: دوم / ۱۳۹۵

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

حروفچینی: شبیر / ۷۷۵۲۱۸۳۶

چاپ: زنبق

monir_publisher

تهران، خیابان مجاهدین، چهارراه اسپردار، ساختمان پزشکان، واحد ۹
تلفن و فاکس: ۷۷۵۲۱۸۳۶ (خط ۶)

پست الکترونیک:

info@monir.com

کانال تلگرام:

telegram.me/monirpub

فهرست مطالب

۱۵	پیش‌گفتار
۱۷	شب اول
۱۷	توسل به جناب حبیب‌بن مظاهر <small>رضی الله عنه</small>
۱۹	فضیلت صلوات
۲۲	فقاہت حبیب‌بن مظاهر
۲۵	تفقه، وظیفه است
۲۷	فقیه کیست؟
۲۹	تفقه به چیست؟
۳	تفقه، سه مرحله دارد
۳۱	مراحل تفقه
۳۲	ذکر مصیبت امام هشتم <small>علیه السلام</small> برای ریّان بن شیب
۴۳	شب دوم
۴۴	خلاصه‌ی بحث شب گذشته
۴۵	سه مرحله‌ی تفقه

- ۴۶ مرحله‌ی اول: بندگی و تسلیم
- ۴۹ ایمان چشم
- ۵۵ ایمان زبان
- ۵۶ ایمان گوش
- ۵۸ ثمر خودداری: حفظ ایمان
- ۶۰ باوهِی دیگری از تسلیم
- ۶۱ چرا حبیب انتخاب شد؟
- ۶۳ گمنام امام حسین علیه السلام: نشانه‌ی ایمان
- ۶۴ هُیای رزن انگیز سکینه خاتون علیها السلام
- ۶۷ کربلا، رزین رفتاری و بلا
- ۶۹ شب سوم
- ۷۰ خلاصه‌ی بحث گذشت
- ۷۱ مرحله‌ی اول
- ۷۱ مرحله‌ی دوم
- ۷۲ مرحله‌ی سوم
- ۷۲ تفقه به تعبیر دیگر: کسب رضای خدا
- ۷۵ نشانه‌های رضا به قضای الهی
- ۷۵ رضایت قلبی نسبت به حکم الهی
- ۷۸ پاداش را فقط از خدا بخواهیم
- ۸۱ نشانه‌ی قبولی عمل، معاف شدن از بلا نیست
- ۸۲ آخرت‌باوری و به حاشیه راندن دنیا
- ۸۶ بهره‌های مجلس اباعبدالله علیه السلام
- ۸۹ ماجرای تجدید بنای مقبره‌ی حضرت رقیه علیها السلام
- ۹۲ مصیبت بانوی سه‌ساله در خرابه‌ی شام

۹۵	شب چهارم
۹۵	خلاصه‌ی مبحث گذشته
۹۷	بندگی ما از یک سو، یاری خدا از سوی دیگر
۹۹	بندگی به اقتدای اصحاب امام حسین <small>علیه السلام</small>
۱۰۰	نتایج قدم اول
۱۰۰	رضای خدا از بندگی ما
۱۰۰	بی‌ارزشی دنیا در چشم ما
۱۰۲	مرحله‌ی «تم تفقه»
۱۰۳	ریشه‌ی بندگی خدا
۱۰۳	۱. استقاد به ربوبت خدا
۱۰۵	۲. اعتقاد به نبوت پیر اکرم <small>صلی الله علیه و آله</small>
۱۰۵	۳. اعتقاد به امامت امیر <small>علیه السلام</small>
۱۰۷	اعمال عبادی
۱۰۹	ریشه‌ی خیرات در عالم
۱۰۹	اولین بر: توحید
۱۱۰	دیگر نیکی‌ها: نماز، روزه، کظم غیظ
۱۱۱	کلید سعادت: نیکوکاری در حق پدر و مادر
۱۱۲	عفو و گذشت
۱۱۳	رحم و شفقت
۱۱۲	همسایه‌داری
۱۱۵	اقرار به فضیلت اهل فضل
۱۱۶	دشمنان اهل بیت <small>علیهم السلام</small> ریشه‌ی هر شری در عالم
۱۱۶	لوازم عاقبت به خیری
۱۱۷	ایمان ضعیف، بازچهی دست شیاطین
۱۱۸	نشانه‌ای برای ضعف اعتقاد و ایمان

- ۱۱۹ خوف، مقدمه‌ی توبه
- ۱۱۹ دست‌مایه‌ی نجات جناب حَزْرَتِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي تَالِبٍ
- ۱۲۲ دورکن توبه
- ۱۲۳ تأثیر گریه بر مصائب سَيِّدِ الشَّهَدَاءِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي تَالِبٍ در ایجاد حال توبه
- ۱۲۴ مقتل جناب حَزْرَتِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي تَالِبٍ
- شب پنجم
- ۱۲۹ خلاصه‌ی مبحث گذشته
- ۱۳۷ حیات، نشانی ایمان
- ۱۴۰ حیات: نیاس و نیلام
- ۱۴۱ ترک توبه و رنج حیات
- ۱۴۵ یادی از سفیر امام حسین عَلَيْهِ السَّلَامُ
- ۱۵۱ یادی از جناب عبداللہ بن مسعود رَضِيَ اللهُ عَنْهُ
- شب ششم
- ۱۵۳ خلاصه‌ی مبحث گذشته
- ۱۵۶ ۱ - تَضَدِيقُ اللهِ عَزَّ وَجَلَّ
- ۱۵۷ ۲ - تَضَدِيقُ رَسُوْلِهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
- ۱۵۷ ۳ - مُوَالَاةُ عَلِيِّ بْنِ أَبِي تَالِبٍ وَ الْإِيْتِمَامُ بِهِ وَ بِأَيْمَةِ الْهُدَى عَلَيْهِمُ السَّلَامُ
- ۱۵۷ ۴ - الْبِرَاةُ إِلَى اللهِ عَزَّ وَجَلَّ مِنْ عَدُوِّهِمْ
- ۱۵۹ امام‌شناسی دشمنان سَيِّدِ الشَّهَدَاءِ
- ۱۶۵ تقرب به خدا با امام‌کشی؟
- ۱۷۰ توسل برای عاقبت به خیری
- ۱۷۲ عفت: از فروع تفقه
- ۱۷۴ دریاب ای کشتی نجات!

- ۱۷۶ دل، بگذره کن!
- ۱۷۸ برکات سیدالشهدا علیه السلام در شب جمعه
- ۱۸۲ یادی از مصیبت حضرت قاسم بن الحسن علیه السلام
- ۱۸۷ شب هفتم
- ۱۸۸ خلاصه‌ی مبحث گذشته
- ۱۹۰ سخت مردم کوفه
- ۱۹۳ قاتل سیدالشهدا علیه السلام کیست؟
- ۱۹۵ شرک و پندای ایمان
- ۲۰۰ ارجمندی معصومین و ولایت
- ۲۰۴ حبّ اهل بیت علیهم السلام، ملازم برائت از دشمنان ایشان
- ۲۰۶ اشک بر سیدالشهدا علیه السلام: نشانه ایمان
- ۲۰۹ حبّ اهل بیت علیهم السلام و بمناسبت سمنار ایشان: اصل دین
- ۲۱۰ فضیلت زیارت عاشورا
- ۲۱۳ توسل به شش ماهه‌ی اباعبدالله الحسین علیه السلام
- ۲۱۷ شب هشتم
- ۲۱۸ مروری بر ارکان معرفت
- ۲۲۰ توسل به سیدالشهدا از طریق حضرت علی اکبر علیه السلام
- ۲۲۱ ارزش زیربنایی معرفت
- ۲۲۷ عطا به قدر معرفت
- ۲۲۸ وصف کرم کریمان
- ۲۳۱ جلوه‌های معرفت به خدا
- ۲۳۴ خوف از خدا؛ نشانه‌ی دیگر معرفت
- ۲۳۸ حال و هوای اهل معرفت

- ۲۴۰ نکته‌ای در باب زیارت عاشورا
- ۲۴۲ یادی از مصیبت حضرت علی اکبر علیه السلام
- ۲۴۷ شب نهم
- ۲۴۸ خلاصه‌ی مبحث گذشته
- ۲۴۹ تقوا، تقوا، تقوا
- ۲۵۰ توسل به عنایت قمر بنی‌هاشم علیه السلام
- ۲۵۲ حکایت حاج محمدعلی فشندی
- ۲۵۷ اهمیت ورع
- ۲۵۷ ورع و تقوا چیست؟
- ۲۶۰ کوچک شمردن گناهان و تخریب تقوا
- ۲۶۱ اصرار بر گناه و قبول نشدن بیاد
- ۲۶۵ رابطه‌ی اصرار و تکرار
- ۲۶۶ سه ویژگی یک دین‌شناس
- ۲۷۰ حکایتی در اهمیت تقوا
- ۲۷۳ روضه‌ی جبرئیل برای حضرت آدم علیه السلام
- ۲۷۶ پرچمدار کربلا
- ۲۸۱ شب دهم
- ۲۸۵ لیبیک به استغاثه‌های سیدالشهدا علیه السلام در کربلا
- ۲۸۸ عرض حاجت به ساحت قدس حسین علیه السلام
- ۲۸۹ مرحله‌ی سوّم تفقه در دین: تقوا
- ۲۹۴ موانع قبولی عمل
- ۲۹۴ نماز غیرمقبول
- ۲۹۵ بی‌تقوایی و خیانت در معامله؛ مانع قبولی نماز

۲۹۹	نگاه تند به والدین؛ مانع قبولی نماز
۳۰۲	استخفاف نماز؛ مانع قبولی نماز
۳۰۳	حق الناس؛ مانع قبولی نماز
۳۰۴	حرام خواری و مقبول نشدن عبادت
۳۰۵	صبر عجیب سیدالشهدا <small>علیه السلام</small> در کربلا

۳۱۱	شب یازدهم
۳۱۲	فضیلت ائمه پیامبر <small>صلی الله علیه و آله</small> بر سایر امت‌ها
۳۱۴	خلاصه مباحث گذشته
۳۱۵	دو رکن قبولی نماز
۳۱۵	اخلاص در نماز
۳۱۹	اهمیت ندادن به حرف مردم
۳۲۱	حقیر شمردن خود؛ علت غفلت
۳۲۵	آوردن صدق و تصدیق آن
۳۲۴	عرض حال و تقاضا از جانب عزاداران
۳۳۷	مصیبت شب یازدهم
۳۴۰	یاد حضرت صدیقه <small>علیها السلام</small>

۳۴۳	فهرست منابع
-----	-------------

پیش‌گفتار

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَيَّ حَمًّا وَ آلِ مُحَمَّدٍ الْكَهْفِ الْحَصِينِ وَ غِيَاثِ
الْمُضْطَرِّ الْمُسْتَحِينِ وَ مَلِكِ الْإِبْرِينِ وَ عِصْمَةِ الْمُعْتَصِمِينَ.^۱

خداوند منان را سپاس گزاریم که ما را با آنها پناه و ملجأ خود، اهل
بیت عصمت و طهارت علیهم‌السلام آشنا کرد و تو را با معرفت و محبت به این
خاندان را بدون هیچ لیاقتی به ما ارزانی فرمود.

در میان اهل بیت علیهم‌السلام، محبت به سید و سالار شهیدان، حضرت
حسین بن علی علیه‌السلام سوز و گداز خاصی دارد که همواره با آن، سحران و
اشک ریزان همراه است. یکی از القاب اختصاصی سیدالشهدا علیه‌السلام در
زیارت عرفه‌ی آن حضرت، این‌گونه نقل شده است:

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا صَرِيحَ الْعَبْرَةِ السَّاكِبَةِ وَ قَرِينَ الْمُصِيبَةِ الرَّائِبَةِ^۲

۱. فرازی از مناجات شعبانیه‌ی امام زین العابدین علیه‌السلام، مصباح‌المتجهج: ج ۲، ص ۸۲۸.

۲. الاقبال: ج ۲، ص ۶۴.

اوج اشک ریختن بر ایشان در ایام عاشورای هر سال است که بی‌تردید به بزرگ‌ترین صحنه‌ی نمایش عرض ارادت به یک پیشوای الهی تبدیل می‌شود و خدای را شاکریم که توفیق عزاداری در این ایام را به ما عطا فرموده است.

آن‌چه در کتاب حاضر آمده، متن پیاده شده‌ی سخنرانی‌های یازده شب از محرم الحرام سال ۱۴۳۲ ه.ق. است که در جمع عزیزان عزادار ادا شده و موضوع آن «تفقه در دین» می‌باشد. معنای عام تفقه به عنوان یک واجد عینی بر همگان، محور عرایض این مباحث است. زحمت پیاده‌ساری را برای ایام را سرکار خانم م.ع. کشیده‌اند و جناب آقای دکتر سعید مقدّس، یرانش علمی و ادبی آن را بر عهده داشته‌اند. لحن گفتاری سخنرانی‌ها آموخته‌ی منظر شده تا حال و هوای ایام محرم تا حدی به خوانندگان منتقل شود. این رحمت همه‌ی کسانی که در تدوین و تنظیم این نوشته تلاش کرده‌اند با امضای کریمانه‌ی حضرت علی اکبر علیه السلام مآجور پروردگار متعال باشد و این عرض ارادت، مقبول ساحت مقدّس رحمة للعالمین، حضرت حاتم الانس رضی الله عنه قرار گیرد.

میلاد حضرت علی رضی الله عنه
 شعبان المعظم ۱۴۳۵، خرداد ماه ۱۳۹۳
 سید محمد بنی‌هاشمی